

2015-08-31

Miljö- och energidepartementet

103 33 Stockholm

m.registrator@regeringskansliet.se

Svensk Fjärrvärme AB
Erik Thornström
101 53 Stockholm
Besöksadress:
Olof Palmes gata 31
Telefon vx: 08-677 25 50
Fax: 08-677 25 55
Org nr: 556280-1430

Remiss av promemorian "Effektfrågan" (dnr M2015/2414/R)

Svensk Fjärrvärme önskar yttra sig över rubricerad promemoria där en förlängning av lagen (2003: 436) om effektreserv föreslås t.o.m. den 15 mars 2025.

Svensk Fjärrvärme stödjer en förlängning av effektreserven till 2025

Svensk Fjärrvärme stödjer promemorians huvudsakliga förslag om en förlängning av effektreserven till 2025 för att medge tillräcklig omställningstid för marknaden utifrån aviserade stängningsplaner av ett antal kärnkraftsreaktorer de närmaste tio åren, vilket kan medföra en mer ansträngd effektbalans för södra Sverige. En fortsatt nedtrappning av effektreserven är också olämplig givet denna situation. Detta innebär ett fortsatt avsteg från att elmarknadens prissignaler ska ge tillräckliga drivkrafter för nödvändiga investeringar i produktionskapacitet. Men med tanke på att effektreserven hittills utnyttjats i såpass begränsad omfattning har den inte inneburit något väsentligt ingripande i marknadens funktionssätt. En marknadslösning som är nordiskt eller nordeuropeiskt samordnad kan också väntas ta lång tid att etablera.

Kraftvärmens har en viktig roll för effektbalansen vintertid

Svensk Fjärrvärme vill framhålla kraftvärmens betydelse för effektbalansen vintertid. Det är angeläget att styrmedelsvillkoren för att vidmakthålla högeffektiva kraftvärmeanläggningar särskilt i södra Sverige inte försämrats. Kraftvärmebeskattningsvillkoren är avgörande för att kunna driva vidare de moderna högeffektiva kraftvärmeanläggningarna vid Ryaverket i Göteborg och Öresundsverket i Malmö.

En viss utbyggnad av biokraftvärmeanläggningar planeras under de kommande åren men i en avsevärt lägre takt än under de senaste åren. För en fortsatt utbyggnad är det centralt att det snarast fattas beslut om de framtida villkoren i elcertifikatssystemet. Ett beslut om att begränsa skattebefrielsen för vindkraft är även avgörande för att få mer likvärdiga och teknikneutrala villkor för biokraftvärmens inom elcertifikatssystemet.

Det kan också noteras att behovet av ökad användning av kraftvärme lyfts fram i artikel 14 i EU:s energieffektiviseringsdirektiv (2012/27/EU). Medlemsstaterna ska bl.a. bedöma potentialerna för kraftvärme och fjärrvärme och ta fram strategier för att förverkliga de identifierade potentialerna. Medlemsstaterna ska även vidta åtgärder för att utveckla en effektiv infrastruktur för fjärrvärme och utnyttjande av högeffektiv kraftvärme. Det är därför angeläget att Sverige tar tillvara de möjligheter som finns att öka andelen kraftvärme i befintligt fjärrvärmeunderlag. Kraftvärmens finns i dag endast på ca 40 procent av fjärrvärmeunderlaget jämfört med andelen i många EU-länder som är omkring 80 procent. Kraftvärmens bidrar också med lokal elproduktion vilket minskar samhällets sårbarhet. Kraftvärmens utgör även en flexibel

elproduktionskälla, som kan bidra till en stabil elförsörjning när andelen vind- och solkraft ökar i elsystemet.

När det gäller topplastkapacitet kan fjärrvärmen bidra genom att öka elproduktionen i kraftvärmeverk och genom att minska elanvändningen i elpannor och stora värmepumpar. Fjärrvärmen kan även bidra indirekt genom att fjärrvärme används istället för elbaserad uppvärmning, vilket minskar elbehovet när kraftbalansen är som mest ansträngd. Här finns fortfarande en stor teknisk potential i att konvertera främst småhus från elbaserad uppvärmning till fjärrvärme. Detta ger även större värmeunderlag för mer kraftvärme. Svensk Fjärrvärme bedriver även inom ramen för forskningsprogrammet Fjärrsyn ett projekt som studerar en ökad samverkan mellan el- och fjärrvärmemarknaderna som studerar bl.a. dessa frågeställningar i ett längre perspektiv. Projektet kommer att slutföras i början av 2016. Även EU-kommissionen har i en särskild promemoria lyft fram kopplingarna mellan el- och fjärrvärmemarknaderna som en viktig aspekt inför konsultationsmötet om EU:s kommande värme- och kylstrategi den 9 september.

Boverkets förslag om nära-nollenergibyggnader försämrar effektbalansen

Svensk Fjärrvärme vill påtala att Boverkets förslag till svensk definition av s.k. nära-nollenergibyggnader som remitteras samtidigt med denna promemoria styr mot att öka andelen el för uppvärmning och öppnar upp för dåligt isolerade byggnader, vilket ökar eleffektbehovet vintertid. Detta är en följd av att "fritt flödande energi" inte ska räknas in i energiprestandakravet för byggnader. Förslaget innebär att dagens styrning i byggreglerna mot individuella och byggnadsanknutna uppvärmningslösningar förstärks. Detta minskar också underlaget för kraftvärme. Sammantaget innebär detta att den svenska effektbalansen kommer försämrats om Boverkets förslag genomförs.

Otydliga miljökrav

I promemorian nämns att avsikten är att ställa miljökrav vid upphandlingen av effektreserven framöver. Det är dock i promemorian oklart hur dessa miljökrav ska utformas och därmed vilket slags anläggningar för elproduktion som kan bli aktuella att leverera erforderlig effekt. Det fåtal driftstimmar som anläggningarna inom effektreserven hittills har utnyttjats har inneburit en mycket marginell miljöpåverkan. Det är därför angeläget att det görs en grundlig samhällsekonomisk analys av hur miljökraven ställs upp.

Ulrika Jardfelt

VD, Svensk Fjärrvärme